

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 19 (1678)

2020. gada 21. aprīlī

Gripa un citas elpceļu infekcijas 2019. – 2020. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2020. GADA 16. NEDĒĻU	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS.....	1
STACIONĒTIE PACIENTI GRIPAS GADĪJUMOS	5
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI	7
IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒJUMS.....	7
VIRUSOLOĢIJAS DATI.....	7
GRIPA PVO EIROPAS REĢIONĀ.....	9
PVO GLOBĀLĀ GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA	9
PAR GRIPAS MONITORINGU.....	12

KOPSAVILKUMS PAR 2020. GADA 16. NEDĒĻU (13.04. – 19.04.)

2019. – 2020. gada gripas sezona tuvojas beigām. Gripas aktivitāte šajā sezonā sākusies ievērojami ātrāk nekā parasti. 2019. gada 49. nedēļā divās monitoringā iekļautajās teritorijās (Rīgā un Jelgavā) bija pārsniegusi 100 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem (vidējā intensitāte Latvijā bija 108,6 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem) un 11. decembrī Slimību profilakses un kontroles centrs bija paziņojis par epidēmijas sākumu. Maksimālā gripas intensitāte reģistrēta 2019. gada 51. nedēļā – 310,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Kopš 2020. gada 4. nedēļas saglabājas stabila gripas intensitātes samazināšanas tendence. 2020. gada 19. martā tika paziņots par gripas epidēmijas beigām.

2020. gada 16. nedēļā vienā ģimenes ārstu praksē (Liepājā) bija reģistrēts viens klīniski noteiktais gripas gadījums. Citu akūtu augšējo elpceļu infekciju intensitāte turpināja samazināties. Stacionārās ārstniecības iestādēs Liepājā un Rēzeknē bija stacionēti trīs gripas pacienti, t.sk. viens ar *gripas izraisītu pneimoniju*. SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālā references laboratorijā izmeklēti 32 personu klīniskie paraugi, gripas vīrusi nebija noteikti.

Gripas aktivitāte Eiropas reģionā

2020. gada 15. nedēļā gripas aktivitāte turpināja samazināties. Viena valsts ziņoja par augstu intensitāti (Luksemburga) un viena pa vidēju intensitāti (Azerbaidžāna), lielākā daļa valstu informēja, ka gripas izplatība nepārsniedz bāzes līmeni. Neviena no valstīm nav ziņojusi par plašu gripas ģeogrāfisku izplatību.

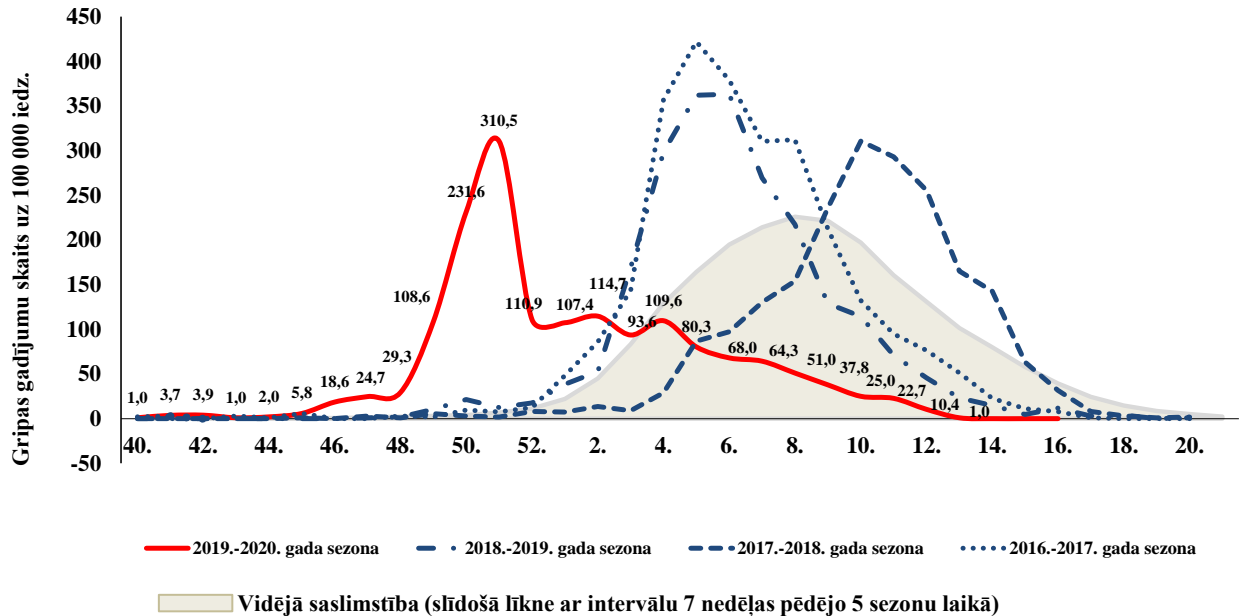
Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars tīkla ietvaros jau trešo nedēļu pēc kārtas iz zemāks par 5%, 15. nedēļā - 4%. Noteikti 14 gripas vīrusi: trīs *A tipa* un 11 *B tipa* gripas vīrusi.

Dati par kopējo mirstību EuroMOMO projekta ietvaros rāda, ka dažās valstīs mirstības līmenis ievērojami pieaudzis galvenokārt 65 un > gadu vecuma grupā un arī 15-64 gadu vecuma grupā.

GRIPA UN CITAS ELPCĒĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

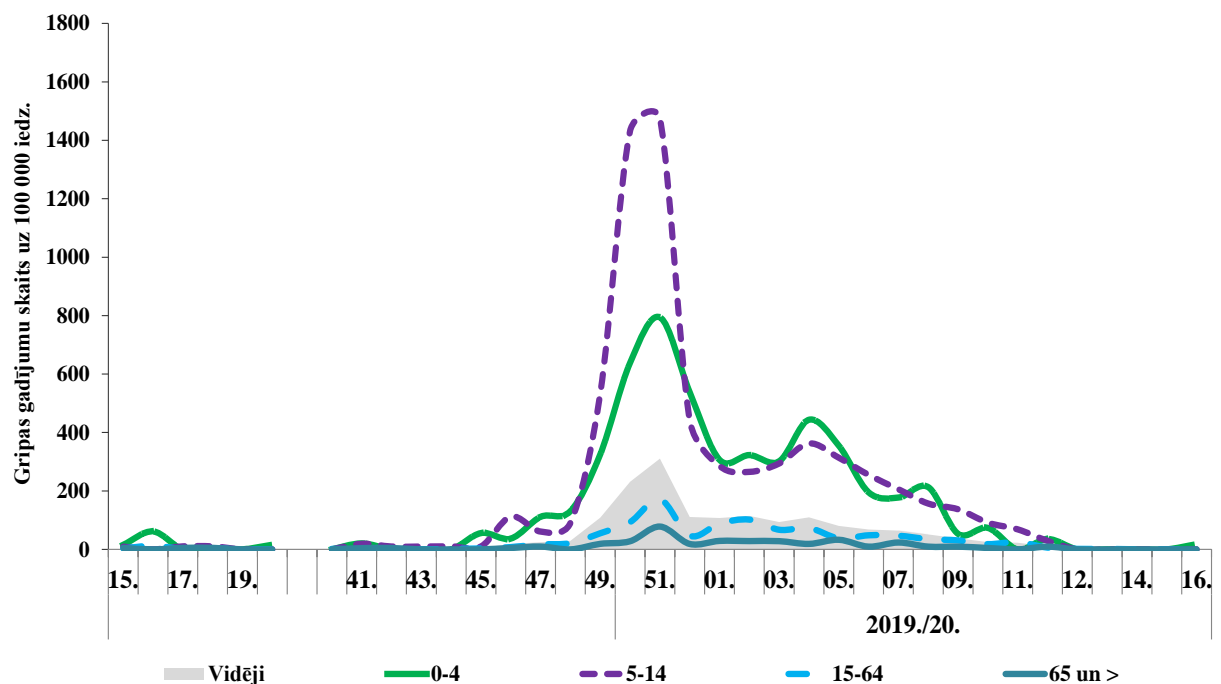
Gripas intensitāte 2019.-2020. gadā un iepriekšējās sezonās

Maksimālā intensitāte šajā sezonā reģistrēta 2019. gada 51. nedēļā – 310,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem.

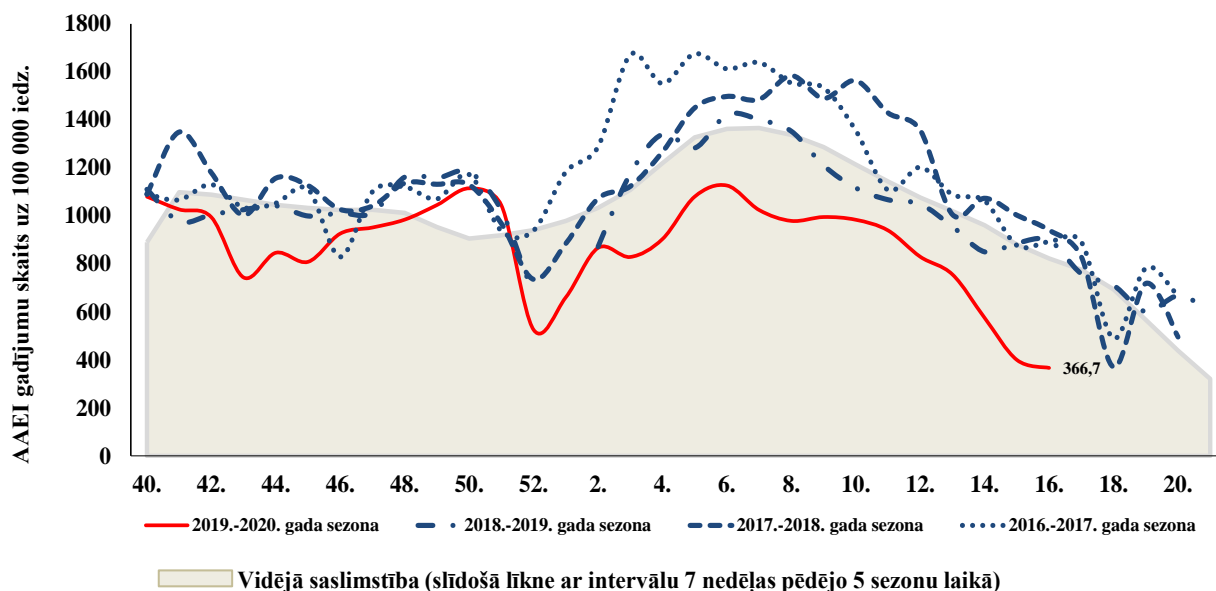
Gripas intensitāte atsevišķās vecuma grupās 2018.-2019. un 2019.-2020. gada sezonā

Kopš sezonas sākuma 64 ģimenes ārstu praksēs noteikti 1 704 gripas gadījumi. Biežāk ar gripu slimoja bērni 5 – 14 gadu un 0 – 4 gadu vecuma grupā.

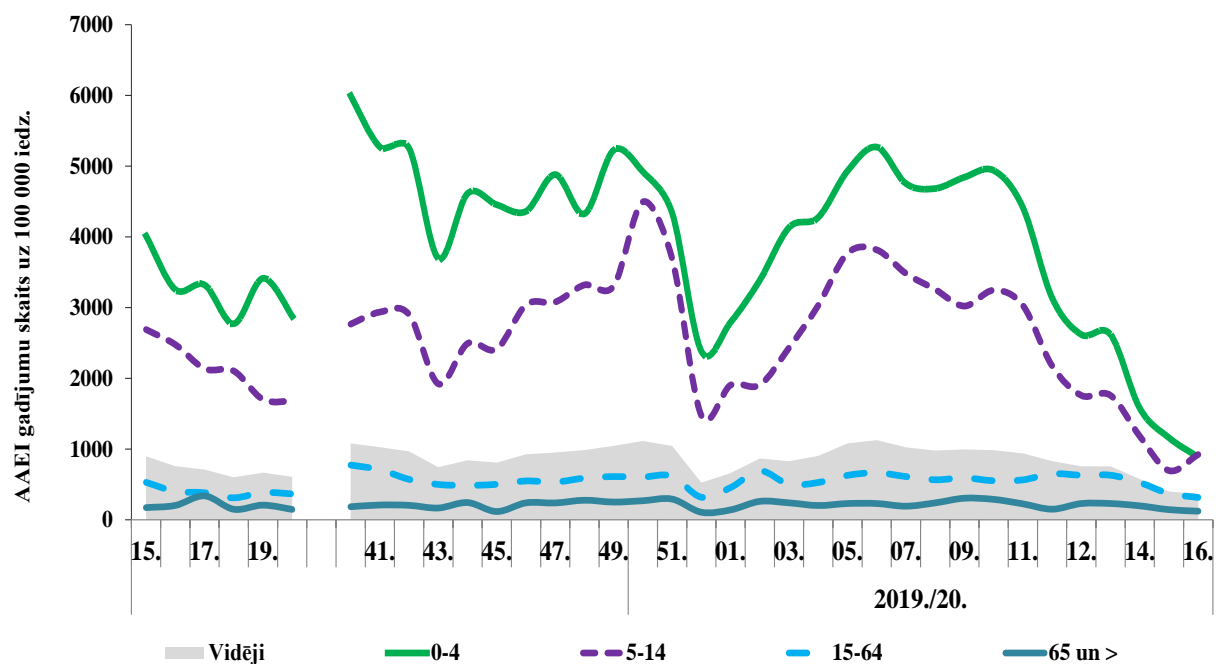
AAEI intensitāte 2019.-2020. gadā un iepriekšējās sezonās

2020. gada 16. nedēļā pacientu vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs AAEI gadījumos samazinājās – vidēji reģistrēti 366,7 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (15. nedēļā bija 399,9 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem). Saslimstība ar AAEI šajā sezonā kopumā bija zemāka nekā iepriekšējās sezonās.

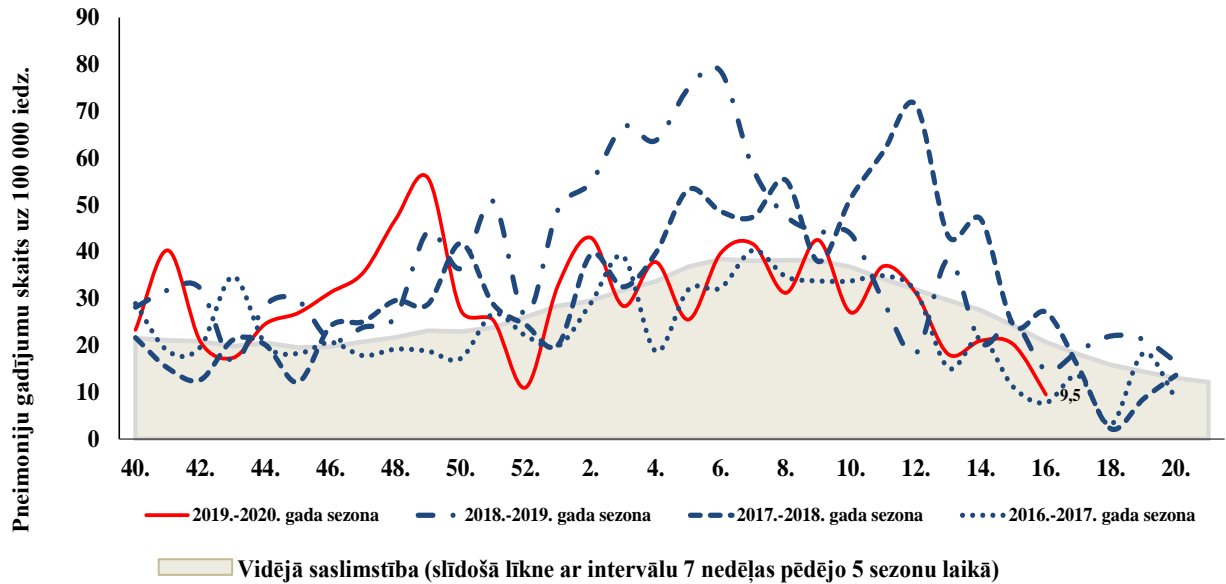
AAEI intensitāte atsevišķās vecuma grupās 2018.-2019. un 2019.-2020. gada sezonā

Biežāk ar akūtām augšējo elpceļu infekcijām, līdzīgi kā iepriekšējās sezonās, slimoja bērni 0 – 4 gadu un 5 – 14 gadu vecuma grupā.

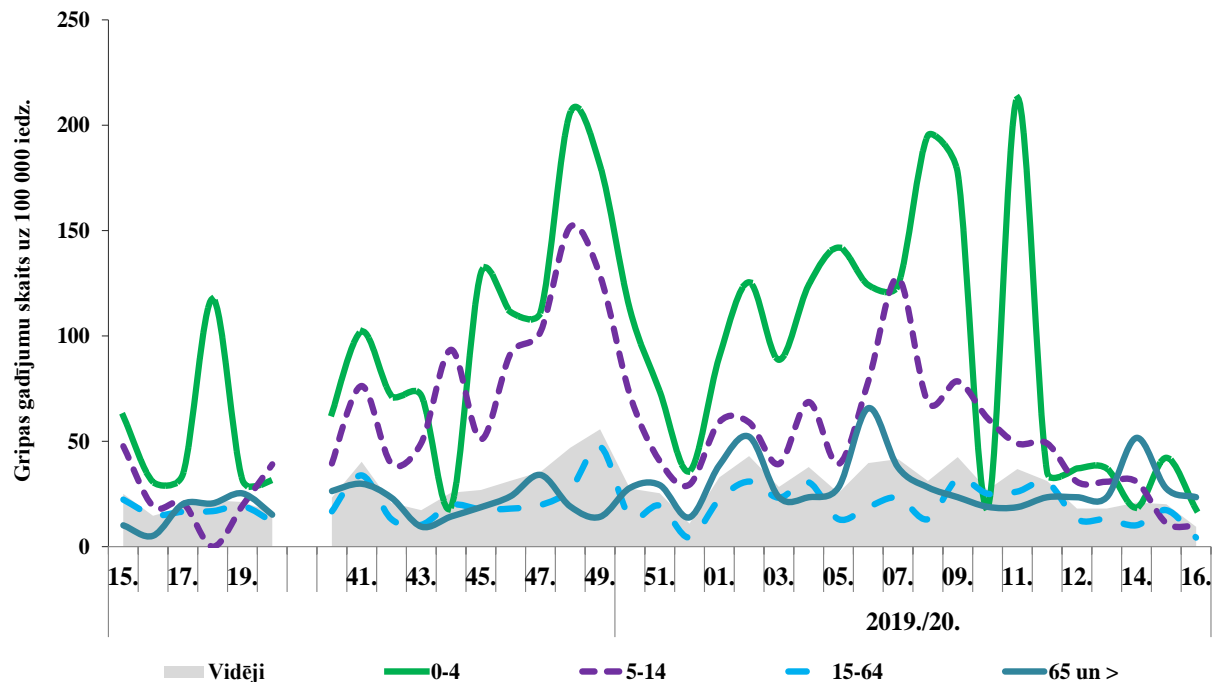
Pneimoniju intensitāte 2019.-2020. gadā un iepriekšējās sezonās

Pneimoniju gadījumos ģimenes ārstu praksēs 16. nedēļā vērsušies 10 pacienti jeb 9,5 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem (15. nedēļā – 20,2 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem).

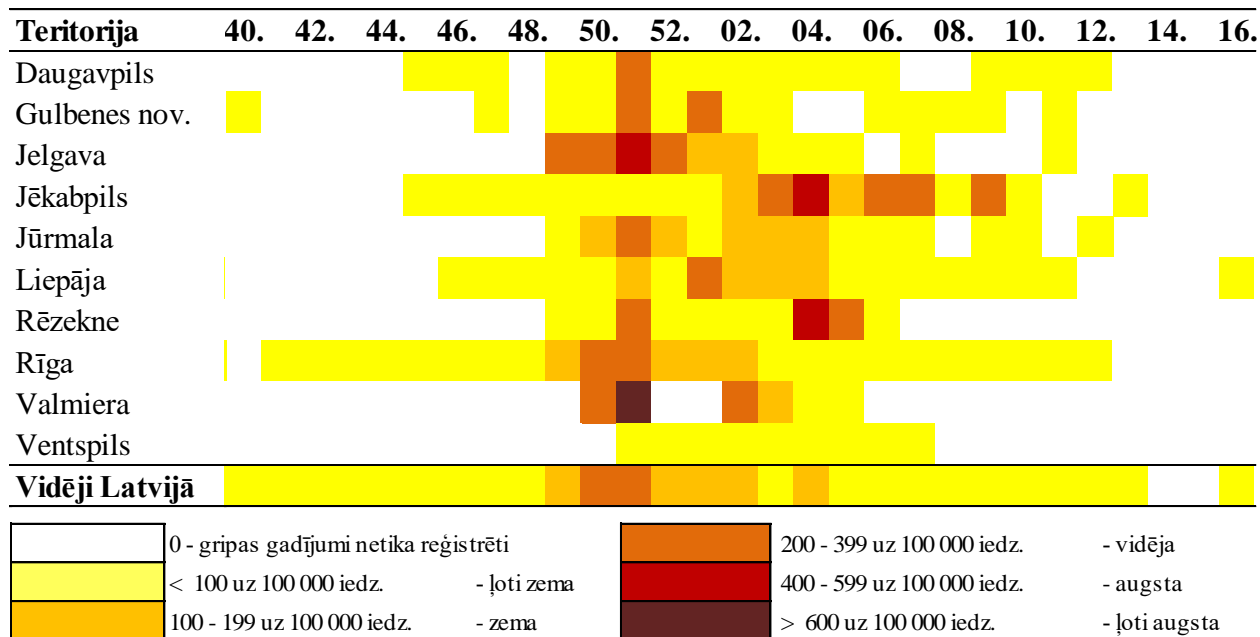
Pneimoniju intensitāte vecuma grupās 2018.–2019. un 2019.–2020. gada sezonā

Vēršanās pneimoniju gadījumos ambulatorajās iestādēs sezonas laikā mainījās pa nedēļām ar ievērojamām svārstībām, īpaši bērnu vecuma grupās.

Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2018.-2019. un 2019.-2020. gada sezonā

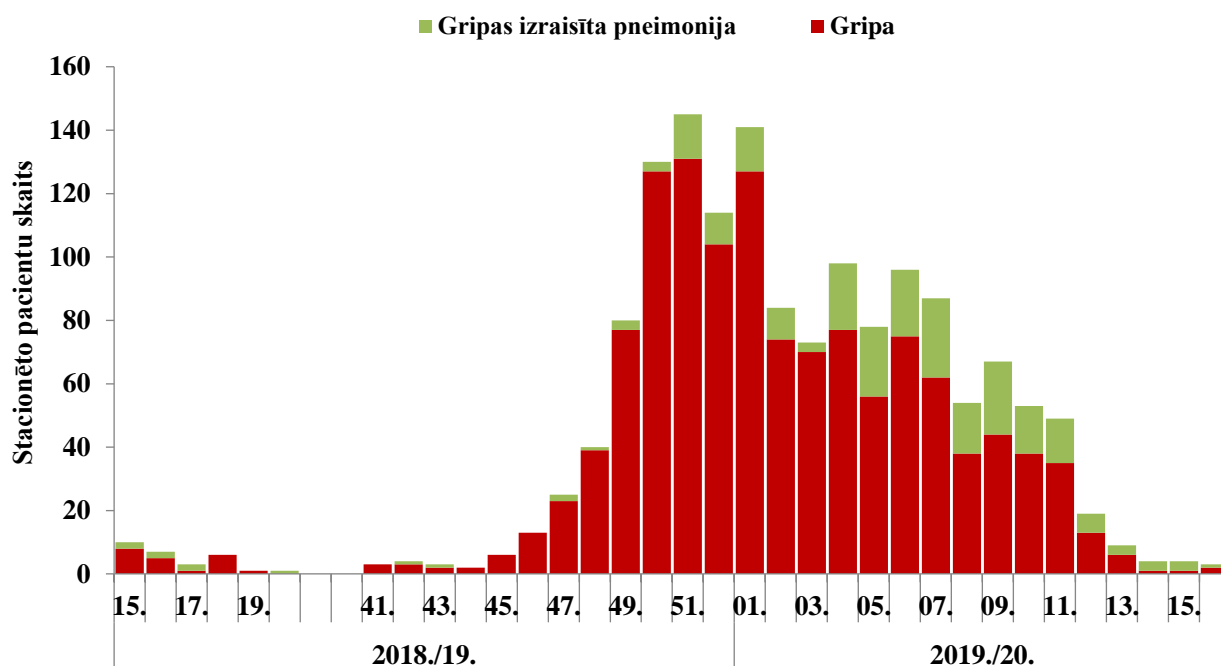
2020. gada 16. nedēļā, līdzīgi kā 15. un 14. nedēļā, nevienā no desmit monitoringā iekļautajām teritorijām ģimenes ārstu praksēs gripas gadījumi netika reģistrēti.

STACIONĒTIE PACIENTI GRIPAS GADĪJUMOS

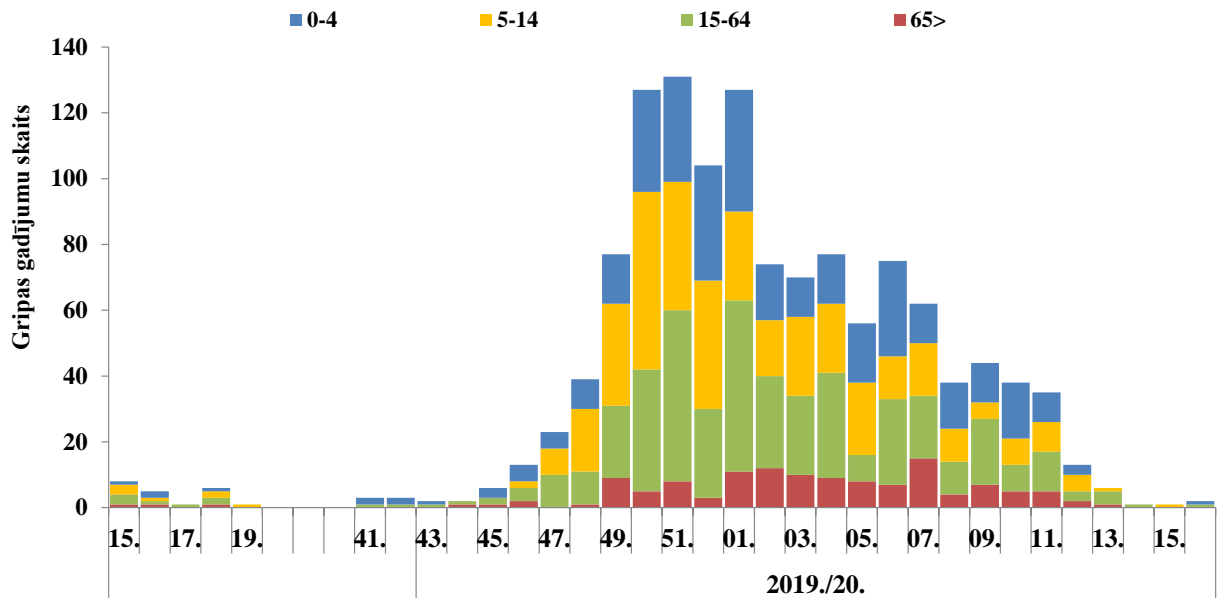
Stacionārie pacienti 2018.-2019. un 2019.-2020. gada sezonā

2020. gada 16. nedēļa saistībā ar gripas infekciju Liepājā un Rēzeknē stacionēti trīs pacienti, t.sk. viens ar diagnozi *gripas izraisītā pneimoniya*.

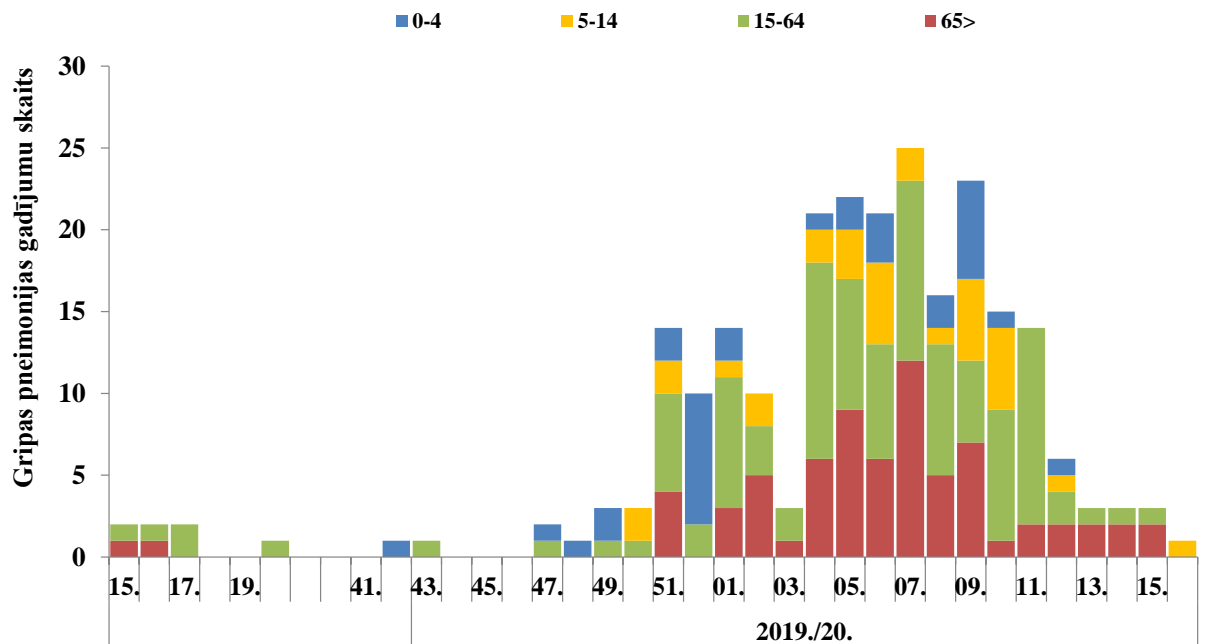
Stacionētie pacienti ar diagnozi gripa pa vecuma grupām

Kopš sezonas sākuma (2019. gada 40. nedēļa) kopā stacionēti 1 249 pacienti ar diagnozi *gripa*: 336 (27%) pacienti bija 0 – 4 gadu, 371 (30%) pacienti 5 – 14 gadu, 416 (33 %) pacienti 15 – 64 gadu un 126 (10%) pacienti 65+ gadu vecuma grupā.

Stacionētie pacienti ar diagnozi gripas izraisīta pneimoniya pa vecuma grupām

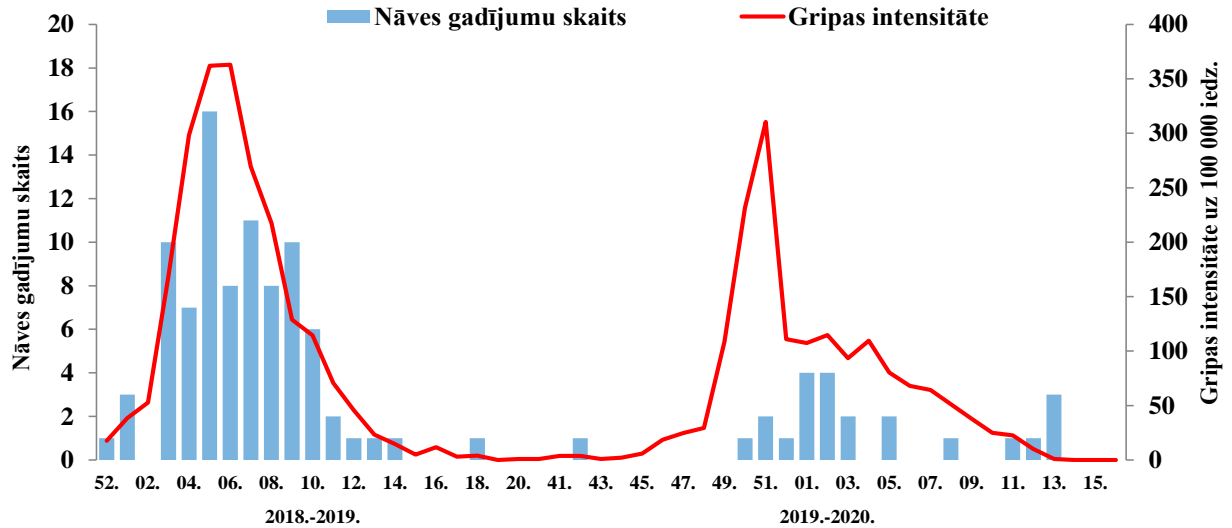
Kopš sezonas sākuma ar diagnozi *gripas izraisīta pneimoniya* stacionēti 235 pacienti: 33 (14%) pacienti 0 – 4 gadu, 32 (14%) pacienti 5 – 14 gadu, 101 (43%) pacienti 15 – 64 gadu un 69 (29%) pacienti 65+ gadu vecuma grupā.

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

Kopā šajā sezonā apkopoti dati par 23 nāves gadījumiem (t.sk. papildinot datus no Nāves cēloņu reģistra): 18 gadījumos noteikta *A tipa* gripa, vienā – *B tipa* gripa un četros gadījumos gripa noteikta klīniski. Pacientu vecums no 38 līdz 92 gadiem, no tiem 13 sievietes un 10 vīrieši. Gandrīz visiem pacientiem bija blakus saslimšanas: hroniskas sirds-asinsvadu un elpceļu slimības, cukura diabēts, nieru un aknu saslimšanas, onkoloģiskās un citas.

Gripas intensitāte un reģistrētie nāves gadījumi 2018.–2019. un 2019.–2020. gada sezonā

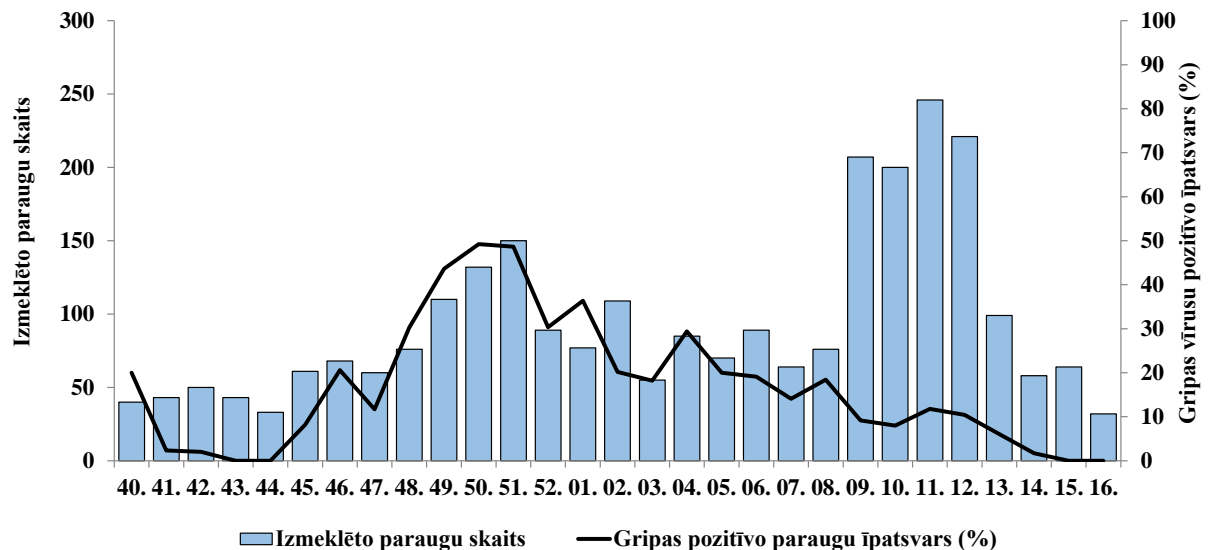

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒJUMS

Vispārējās izglītības iestādēs 16., 15. un 14. nedēļā mācības notika attālināti. Pirmsskolas izglītības iestādes bija slēgtas saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu, atstājot tikai dežūru grupas.

VIRUSOLOĢIJAS DATI

SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” NRL kopā izmeklēti 2 675 klīniskie paraugi, noteikti 505 gripas vīrusi: 228 (45%) *A tipa* un 277 (55%) *B tipa* gripas.

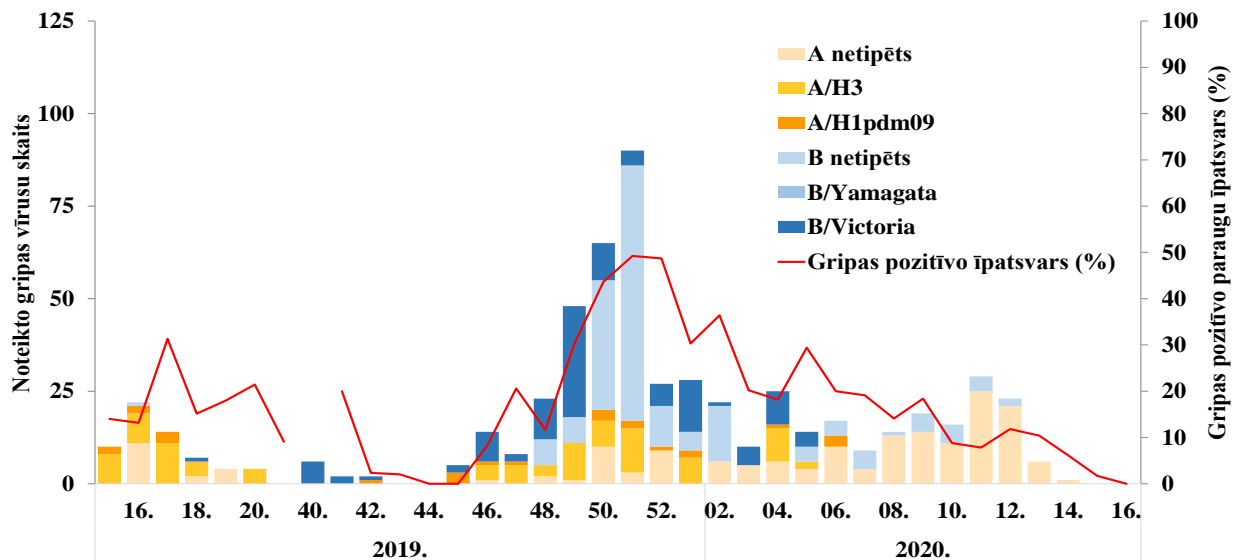

NRL izmeklēto paraugu skaits un noteikto vīrusu skaits pa nedēļām

Nedēļas	Izmeklēto paraugu skaits	A gripa	B gripa	Paragripa I	Paragripa II	Paragripa III	Paragripa IV	RSV	Adenovīrusi	Rinovīrusi	hMPV	Bokavīrusi	Koronavīrusi	Enterovīrusi	Pozitīvo paraugu skaits	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	RSV pozitīvo īpatsvars (%)
40.	40		8	4					1	8	1	1	1	2	26	65,0	20,0	0,0
41.	43	1								11					12	27,9	2,3	0,0
42.	50		1	1					2	8				3	15	30,0	2,0	0,0
43.	43								4	5	2			2	13	30,2	0,0	0
44.	33			1					3	6	2	1		1	14	42,4	0,0	0
45.	61	3	2	1					4	3	1			1	15	24,6	8,2	0
46.	68	6	8		1				2	3			1	2	23	33,8	20,6	0
47.	60	5	2	1					1	3		2			14	23,3	11,7	0
48.	76	5	18	1					1	2	1		1		29	38,2	30,3	0
49.	110	11	37	1				1	5	3		1			59	53,6	43,6	0,9
50.	132	20	45	1				1	1	3		4	2		77	58,3	49,2	0,8
51.	150	17	56							2	1	2	2	1	81	54,0	48,7	0
52.	89	10	17	3					1	4			1		36	40,4	30,3	0
01.	77	9	19					4	1	2					35	45,5	36,4	5,2
02.	109	6	16					2		5					29	26,6	20,2	1,8
03.	55	5	5					2	1	2				3	18	32,7	18,2	3,6
04.	85	16	9					5	3	3			1	1	37	43,5	29,4	5,9
05.	70	6	8					4	2	5	1	2	2	1	30	42,9	20,0	5,7
06.	89	13	4					6	3	6	3	2	2		39	43,8	19,1	6,7
07.	64	4	5					4	4	12		1	8		38	59,4	14,1	6,3
08.	76	13	1				1	11	3	6	1	1	8	1	46	60,5	18,4	14,5
09.	207	14	5				1	8	6	18	4		14	1	71	34,3	9,2	3,9
10.	200	11	5				2	22	3	19	1	1	8	3	75	37,5	8,0	11
11.	246	25	4	1				12	1	3		2	3		51	20,7	11,8	4,9
12.	221	21	2					15	3	2	2		1		46	20,8	10,4	6,8
13.	99	6						15	6	17	2		6		52	52,5	6,1	15,2
14.	58	1					1	2			1				5	8,6	1,7	3,4
15.	64			1				3	1	4		1	2		12	18,8	0,0	4,7
16.	32							1			1				2	6,3	0,0	3,1
Kopā	2707	228	277	16	1	0	5	118	62	165	24	21	63	22	1002	37,0	18,7	4,4

Gripas vīrusu tipēšana 2018.–2019. un 2019.–2020. gada sezonā

Raksturojot izolētos gripas vīrusus, apakštīps noteikts 90 A tipa gripas vīrusiem: 22 tipēti kā A/H1pdm09 un 68 – kā A/H3. Visiem raksturotajiem B tipa gripas vīrusiem (124) noteikta B/Victoria līnija.

Klīnisko paraugu izmeklēšana gripas uzraudzības tīkla ietvaros

2019. – 2020. gada sezonā 11 ģimenes ārsti (no 28 Rīgas ģimenes ārstu praksēm), kas tika iesaistītas gripas monitoringa nodrošināšanai, veica pacientu laboratorisko testēšanu. Kopš sezona sākuma kopā izmeklēti 144 pacienti, no tiem 57 (40%) gadījumos pacientiem noteikti gripas vīrusi: 21 *A tipa* un 36 *B tipa* gripas vīrusi. Noteikti 44 citi elpceļu vīrusi: koronavīrusi (16), rinovīrusi (10), RSV (5), cilvēka metapneimovīrusi (4), adenovīrusi (2), paragripa (2) un enterovīrusi (1) un citi.

Gripas vīrusu celmu identifikācija

Gripas vīrusu antiģeniskais raksturojums	2018.-2019.	2019.-2020.
<i>A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09</i> -līdzīgs	59	1
<i>A/Brisbane/02/2018(H1)</i> pdm09-līdzīgs	-	5
<i>A/Singapore/INFIMN-16-0019/2016(H3N2)</i> -līdzīgs	2	-
<i>A/Switzerland/8060/2017(H3N2)</i> -līdzīgs	6	-
<i>A/Kansas/14/2017(H3)</i> - līdzīgs	-	6
<i>A/South Australia/34/2019(H3)</i> -līdzīgs	-	3
<i>B/Colorado/06/201</i> -līdzīgs(<i>B/Victoria</i> līnijas)	-	3
<i>B/Washington/02/2019(B/Victoria</i> līnija) -līdzīgs	-	19

PVO EIROPAS REĢIONA GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA

Gripas izplatība Eiropas reģionā 2020. gada 15. nedēļā¹

Slimības COVID-19 uzliesmojums ietekmējis veselības aprūpes sistēmu darbību dalībvalstīs un testēšanas iespējas, kā arī negatīvi ietekmējis epidemioloģijas un virusoloģijas datu sniegšanu un sezonas raksturojumu kopumā, tādēļ sniegtie uzraudzības dati jāvērtē piesardzīgi.

2020. gada 15. nedēļā gripas aktivitāte turpināja samazināties. Viena valsts ziņoja par augstu intensitāti (Luksemburga) un viena pa vidēju intensitāti (Azerbaidžāna), lielākā daļa valstu informēja ka gripas izplatība nepārsniedz bāzes līmeni. Neviena no valstīm nav ziņojusi par plašu gripas ģeogrāfisku izplatību.

Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars tīkla ietvaros jau trešo nedēļu pēc kārtas bijis zemāks par 5%, 15. nedēļā - 4%. Noteikti 14 gripas vīrusi: trīs *A tipa* un 11 *B tipa* gripas vīrusi.

2020. gada 15. nedēļā par SARI (smaga akūta respiratora infekcija) pacientiem ziņoja deviņas Eiropas reģiona valstis (kopā 426 gadījumi). No laboratoriski izmeklētajiem (72) gadījumiem 10% gadījumu bija pozitīvi uz gripas vīrusiem: sešos gadījumos noteikti *A tipa* gripas vīrusi un vienā gadījumā *B tipa* gripas vīrusi.

Kopš sezonas sākuma no SARI pacientiem, kuriem laboratoriski apstiprināta gripa (2 914), 56% gadījumu bija noteikta *A tipa* gripa. No 1 374 *A tipa* gripas gadījumiem, kuros noteikts apakštips, 61% bija *A/H1N1pdm09* un 39% *A/H3N2* apakštips. No raksturotiem *B tipa* (682) gripas vīrusiem 99% bija noteikta *B/Victoria* un 1% *B/Yamagata* līnija.

No stacionētiem 36 092 SARI pacientiem, 35 772 gadījumos bija norādīts pacienta vecums: 50% bija 0 – 4 gadu vecuma grupā un 28% bija 15 – 64 gadu vecuma grupā.

Dati par kopējo mirstību EuroMOMO projekta ietvaros rāda, ka dažās valstīs mirstības līmenis ievērojami pieaudzis galvenokārt 65 un > gadu vecuma grupā un arī 15-64 gadu vecuma grupā.

¹ <http://flunewseurope.org/>

Gripas vīrusu ģenētiskais raksturojums

Kopš sezonas sākuma (no 2019. gada 40. nedēļas līdz 2020. gada 15. nedēļai) tīklā savāktajos paraugos ģenētiski raksturoti 2 642 gripas vīrusi: 1 981 (75%) *A tipa* (t.sk. 1 019 *A/H3N2/* un 962 *A/H1N1pdm09*) un 661 (25%) *B tipa*: 633 *B/Victoria* un 28 *B/Yamagata*.

Filoģenētiska grupa	Skaitis
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A5A pārstāv <i>A/Norway/3433/2018</i>	884
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A7 pārstāv <i>A/Slovenia/1489/2019</i>	19
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A5B pārstāv <i>A/Switzerland/3330/2018</i>	41
<i>A(H1)pdm09</i> grupas 6B.1A1 pārstāv <i>A/Brisbane/02/2018^a</i>	11
<i>A(H1)pdm09</i> pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	7
<i>A(H3)</i> grupas 3C.2a1b+T135K-B pārstāv <i>A/Hong Kong/2675/2019</i>	81
<i>A(H3)</i> grupas 3C.3a pārstāvis <i>A/Kansas/14/2017^a</i>	549
<i>A(H3)</i> grupas 3C.2a1b+T135K-A pārstāvis <i>A/La Rioja/2202/2018</i>	63
<i>A(H3)</i> grupas 3C.2a1b+T131K pārstāv <i>A/SouthAustralia/34/2019</i>	324
<i>A(H3)</i> pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	1
<i>B(Victoria)</i> -līnijas grupa 1A (del162-163) pārstāv <i>B/Colorado/06/2017^a</i>	19
<i>B(Victoria)</i> -līnijas grupa 1A (del162-164) pārstāv <i>B/Hong Kong/269/2017</i>	5
<i>B(Victoria)</i> -līnijas grupa 1A (del162-164) pārstāv <i>B/Washington/02/2019</i>	569
<i>B(Victoria)</i> -līnijas pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	40
<i>B(Yamagata)</i> -līnijas grupa pārstāv <i>B/Phuket/3073/2013^b</i>	26
<i>B(Yamagata)</i> -līnijas pieder zināmai grupai, kura šeit nav uzskaitīta	2

a Vakcīnu komponents 2019.–2020. gada sezonai Ziemeļu puslodē

b Četrvērtīgs vakcīnas komponents 2019.–2020. gada sezonai Ziemeļu puslodē

Neskatoties uz to, ka raksturotie *A(H1N1)pdm09* gripas vīrusi ietilpst 6B.1A5 un 6B.1A7 apakšgrupās, kas atšķiras no vakcīnas vīrusa *A/Brisbane/02/2018* (6B.1A1) apakšgrupas, hemaglutinācijas testi, kas veikti ar inficēto sesku imūnserumu, liecina, ka vakcīnas *A/H1N1* komponents ir efektīvs pret šiem cirkulējošiem *A(H1N1)pdm09* vīrusiem.

Šajā sezonā cirkulējošie *A(H3N2)* vīrusi ir ar ievērojamu ģenētisko daudzveidību – 51% pieder 3C.2a apakšgrupai un 44% pieder 3C.3a grupai. Visi 3C.2a1 grupas vīrusi ietilpst 3C.2a1b apakšgrupā. Savukārt vakcīnas vīruss *A/Kansas/14/2017* ietilpst citā grupā 3C.3a un tāpēc imūnās reakcijas atbilde, kas veidojas uz *A/H3N2* vakcīnas komponentu, neaizsargās pret vīrusiem, kas ietilpst citā grupā (3C.2a1).

No *B/Victoria* līnijas *B/Colorado/06/2017* vakcīnas komponentam līdzīgi vīrusi (1A grupa (del 162-163)) ir izplatījušies mazāk. Tomēr ir pierādījumi par daļēju krustenisku reakciju ar atšķirīgiem vīrusiem, kas arī ietilpst šajā grupā (1A (del 162-164)), par ko liecina pētījumi ar inficēto sesku imūnserumu reakciju pret olšūnās pavairoto vakcīnas vīrusu.

B/Yamagata līnijas vīrusi visā pasaulē ir noteikti maz un, neraugoties uz zināmu ģenētisku novirzi saistītu ar HA aminoskābju aizstāšanās, tie saglabā labu reaktivitāti ar sesku antivielām, kas iegūtas pēc to inficēšanās ar *B Phuket/3073/2013* vakcīnas vīrusu.

Gripas vīrusu pārbaude uz jutību pret NA inhibitoriem

Kopš sezonas sākuma ir pārbaudīts 1 634 gripas vīruss uz jutību pret neiraminidāzes (NA) inhibitoriem: 703 *A(H3N2)*, 586 *A(H1N1)pdm09* un 335 *B tipa* gripas vīrusi.

Trim *A(H1N1)pdm09* vīrusiem noteikta H275Y aminoskābes aizvietošana NA, t.sk. vienam arī H295S aminoskābes aizvietošana, kas abos gadījumos norāda uz nozīmīgu vīrusu jutības samazināšanos pret oseltamivīru.

Vienam *A(H3N2)* vīrusam noteikta R292K aminoskābes aizvietošana NA, kas norāda uz ievērojamu jutības samazināšanos pret oseltamivīru un samazinātu jutību pret zanamivīru.

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2019.–2020. gada sezonā Ziemeļu puslodē ²

Saskaņā ar PVO rekomendācijām 2019.–2020. gada sezonai Ziemeļu puslodē gripas vakcīnu sastāvā iekļauti šādi gripas vīrusu antigēni:

- *A/Brisbane/02/2018(H1N1)pdm09*-līdzīgs;
- *A/Kansas/14/2017(H3N2)*-līdzīgs;
- *B/Colorado/06/2017*-līdzīgs (*B/Victoria/2/87*-līnija) un
- *B/Phuket/3073/2013*-līdzīgs (*B/Yamagata*-līnija) – četru-komponentu gripas vakcīnā.

PVO rekomendētais vakcīnas sastāvs 2020. gada sezonā Dienvidu puslodē ³

2020. gada gripas sezonā Dienvidu puslodē gripas vakcīnas ražošanai ieteicams izmantot:

- *A/Brisbane/02/2018 (H1N1)pdm09*-līdzīgs;
- *A/SouthAustralia/34/2019(H3N2)*-līdzīgs;
- *B/Washington /02/2019*-līdzīgu (*B/Victoria* līnija) un
- *B/Phuket/3073/2013*-līdzīgu (*B/Yamagata* līnija) – četru-komponentu gripas vakcīnā.

PVO ieteikumi gripas vakcīnu sastāvam Ziemeļu puslodes 2020. – 2021. gada gripas sezonai.

2020. gada 24.-27. februārī Ženēvā, Šveicē notika PVO Konsultatīvā sanāksme par gripas vakcīnas sastāvu 2020.-2021. gada sezonai Ziemeļu puslodē.

Vakcīnās, kas tiek ražotas izmantojot olas, jābūt šādiem komponentiem:

- *A/Guangdong-Maonan/SWL1536/2019(H1N1)pdm09* līdzīgs vīruss (6B.1A5A grupa);
- *A/HonKong/2671/2019 (H3N2)* līdzīgs vīruss (grupa 3C.2a1b + T135K-B);
- *B/Washington/02/1919(B/Victoria* līnija) līdzīgs vīruss (1. grupa 1A_Δ3B); un
- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata* līnija) līdzīgs vīruss (3. grupa).

Vakcīnās, kas tiek ražotas izmantojot šūnas vai rekombinantās vakcīnās, jāiekļauj:

- *A/Hawaii/70/209 (H1N1)pdm09* līdzīgs vīruss (6B.1A5A grupa);
- *A/Hong Kong/45/209(H3N2)* līdzīgs vīruss (grupa 3C.2a1b + T135K-B);
- *B/Washington/02/1919 (B/Victoria* līnija) līdzīgs vīruss (1. klase 1A_Δ3B); un
- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata* līnija) līdzīgs vīruss (3. grupa).

Abu trīs-vērtīgo vakcīnu sastāvā *B* tipa vīrusa sastāvdaļai jāiekļauj *B/Victoria* līnijas *B/Washington/02/2019* līdzīgs vīruss.

Pilns ziņojums par 2020. gada 28. februāra lēmumu ir pieejams PVO interneta vietnē⁴.

Par jaunā koronavīrusa SARS-CoV-2 izraisīto Covid-19 uzliesmojumu

Turpinās akūtas elpceļu infekcijas uzliesmojums, ko izraisījis jauns koronavīruss, kurš pirmo reizi tika noteikts 2019. gada decembrī Ķīnas pilsētā Uhaņā.

Latvijā kopš Covid-19 uzliesmojuma sākuma līdz 16. nedēļai ieskaitot kopā veikti 36668 izmeklējumi, infekcija apstiprināta 739 personām.

Aktuāla informācija par koronavīrusa SARS-CoV-2 izraisītu COVID-19 izplatību:

- SPKC mājas lapā - <https://spkc.gov.lv/lv/aktualitates/get/nid/757>,
- ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/novel-coronavirus-china>,
- PVO : <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>.

² https://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2019_20_north/en/

³ https://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2020_south/en/

⁴ https://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/2020-21_north/en/

PVO GLOBĀLĀ GRIPAS UZRAUDZĪBAS TĪKLA INFORMĀCIJA 13.04.2020.

Gripas izplatība pasaulē 2020. gada 12. – 13. nedēļā⁵

Gripas epidemioloģiskie un virusoloģiskie dati jāinterpretē piesardzīgi, jo pašreizējā COVID-19 pandēmija varēja ietekmēt dažādas veselības jomas, t.sk. personāla kapacitāti, datu sniegšanu gripas uzraudzības tīklā, kā arī laboratoriskas testēšanas iespējas. Dažādie ierobežojošie pasākumi, kas ieviesti lai samazinātu SARS-CoV2 vīrusa pārnesanu starp dalībvalstīm, varētu būt ietekmējuši arī gripas vīrusu izplatīšanos.

Ziemeļu puslodes mērenajā zonā gripas aktivitāte kopumā samazinājās, lai gan dažās valstīs joprojām bija paaugstināta gripai līdzīgu slimību (ILI) aktivitāte.

Karību jūras reģionā un Centrālamerikas dažās valstīs tika ziņots par gripas aktivitāti. Smagas akūtas elpceļu infekcijas (SARI) aktivitāte palielinājās Kostarikā un Jamaikā.

Dienvidamerikas tropu valstīs gripas aktivitāte samazinājās salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu.

Tropiskajā Āfrikā netika ziņots par gripas aktivitāti vai ziņots par zemu gripas aktivitāti.

Dienvidāzijā palielinājās ILI un SARI aktivitāte Butānā.

Dienvidaustrumāzijā tika ziņots par gripas aktivitāti Laosas Tautas Demokrātiskajā Republikā.

Dienvidu puslodes mērenās zonās gripas aktivitāte kopumā saglabājās starpsezonu līmenī, lai gan šķita, ka gripas noteikto vīrusu skaits Brazīlijā un Dienvidāfrikā palielinās. Par palielinātu SARI aktivitāti ziņots Čīlē un Paragvajā.

Visā pasaulē lielākajā daļā gadījumu tika noteikti sezonālās A tipa gripas vīrusi.

PAR GRIPAS MONITORINGU

2019.–2020. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 64 ģimenes ārstu prakses (ĢĀP) desmit administratīvajās teritorijās. Kopējais reģistrēto pacientu skaits - 106 727 jeb 5,6 % no Latvijas iedzīvotāju populācijas. ĢĀP sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, AAEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65un> gadi. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatība pa teritorijām un tās intensitāte, t.sk. pa vecuma grupām.

Lai novērtētu epidēmiskās sezonas smagumu, monitoringā tika iesaistītas 11 slimnīcas visās desmit administratīvajās teritorijās. Kopējais nodaļu skaits monitoringā iekļautajās slimnīcās – 112, gultas vietu skaits – 2 935. Slimnīcas katru nedēļu informē par stacionāriem pacientiem gripas un gripas pneimonijas gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65un> gadi.

Monitoringā ir iesaistītas 35 vispārējās izglītības iestādes ar kopējo reģistrēto skolēnu skaitu 19653 un 37 pirmsskolas izglītības iestādes ar reģistrēto bērnu skaitu 6 338. Izglītības iestādes sniedz iknedēļas datus par skolēnu un bērnu apmeklējumu skaitu ceturtdienās.

Virusoloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem tiek saņemti no SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) Nacionālās references laboratorijas (NRL). Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NRL ar RT-PQR un Multiplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NRL paraugi tiek saņemti no Rīgas un reģionālajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses departamenta Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas epidemioloģe Raina Nikiforova.

2019.–2020. gada AAEI un gripas monitoringa 2020. gada 16. nedēļā datus sniedza:

- 64 ģimenes ārsta prakses (reģistrēto pacientu skaits 105 813 jeb 5,5% no iedzīvotāju skaita) un 11 stacionārās iestādes un pirmsskolas izglītības iestādes

Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās references laboratorijas dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par savlaicīgi un precīzi sniegtu informāciju. Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.

⁵ https://www.who.int/influenza/surveillance_monitoring/updates/latest_update_GIP_surveillance/en/